

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Chambre des Représentants

15 FEBRUARI 1949.

15 FÉVRIER 1949.

WETSONTWERP

houdende inlijving bij de stad Nieuwpoort van grondgebiedsgedeelten van de gemeenten Oostduinkerke, Lombardsijde, Westende en Ramskapelle.

PROJET DE LOI

incorporant au territoire de la ville de Nieuport certaines parties des communes d'Oostduinkerke, Lombardsijde, Westende et Ramskapelle.

MEMORIE VAN TOELICHTING

EXPOSE DES MOTIFS

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

MESDAMES, MESSIEURS,

Vóór verschillende jaren reeds heeft Nieuwpoort er op aangedrongen om de uitbreiding van haar grondgebied, dat circa 204 hectaren groot is, te verkrijgen.

Deze gemeente, die eertijds een versterkte plaats was aan de boord der zee, heeft, in de loop der eeuwen, de duinen tussen haar muren en de Oceaan in uitgestrektheid zien toenemen, terwijl zij zelf tussen de muren harer vesting besloten bleef.

Ondertussen ontwikkelde zich Nieuwpoort en werd stilaan een havencentrum. Kort vóór de oorlog 1914-1918 werd, halverwege de stad en het strand, een kom gegraven, die de havenbeweging snel deed toenemen. Het werd daardoor nog duidelijker, dat het grondgebied de nodige uitbreiding miste. Het was inderdaad op het grondgebied der naburige gemeenten, dat de kaden aangelegd en de stapelhuizen opgericht werden; de naar de zee voerende geul zelf staat gedeeltelijk onder het administratief gebied van Oostduinkerke en Lombardsijde. Het is nochtans voor niemand een geheim dat de voorspoed ener haven in de allereerste plaats afhangt van de eenheid in de verordeningen van de administratie en de politie; ook het Parlement heeft destijds het belang van een enkel rechtsgebied erkend waar het de inlijving, bij de stad Gent, van de grondgebiedsgedeelten langs de Gent-Terneuzen-vaart, tot aan de spoorbrug van Zelzate heeft goedgestemd.

Is de uitbreiding van Nieuwpoort in het belang der haven van node, dan is zij niet minder wenselijk uit een

Depuis plusieurs années, Nieuport fait des instances pour obtenir l'extension de son territoire qui ne compte qu'environ 204 hectares.

Jadis forteresse dressée au bord de la mer, cette commune a vu, au cours des siècles, les dunes développer leur étendue entre son enceinte et l'Océan, alors que ses limites restaient circonscrites à l'emplacement de ses remparts.

Entretemps, Nieuport croissait en importance et devenait un centre maritime. Peu avant la guerre de 1914-1918, à mi-distance entre la ville et le rivage, un bassin fut creusé qui donna rapidement une extension au mouvement du port. La nécessité d'agrandir le territoire en apparut plus évidente encore. Ce fut, en effet, sur le territoire des communes voisines que s'édifièrent les quais et les entrepôts; le chenal même qui donne accès à la mer est partiellement sous la juridiction administrative d'Oostduinkerke et de Lombardsijde. Nul n'ignore, cependant, l'importance primordiale que présente pour la prospérité d'un port, l'unité dans la réglementation administrative et la police; cette importance de la juridiction unique, le Parlement l'a reconnue encore dans le temps en votant l'annexion, à la ville de Gand, des parcelles des communes longeant les rives du canal Gand-Terneuzen, jusqu'au pont-rails de Zelzate.

Si l'extension de Nieuport s'impose dans l'intérêt du port, elle n'est pas moins opportune au point de vue stric-

strikt stedelijk oogpunt. Bij gebrek aan plaats moest inderdaad het station en de nieuwe stationswijk op de grond van Oostduinkerke worden opgericht. Toen, aan de andere kant, de inwoners van Nieuwpoort, in 1865, tot het oprichten ener badplaats besloten, was het wederom op het strand, onder de gemeente Oostduinkerke, dat zij Nieuwpoort-Baden deden oprijzen.

De toestand van Nieuwpoort was aan de bezorgdheid der openbare besturen niet ontgaan en herhaalde malen zagen inlijvingsontwerpen het licht, zonder dat er nochtans een practisch resultaat uit voortvloeide. Het is wijlen Senator Coppieters, die deze zaak een vaste vorm gaf. Na de oorlog tot 's Koning Hoogcommissaris der kust benoemd en geplaatst voor het vraagstuk van de heropbouw der stad, was hij de vader der gedachte, welke Senator Alberic De Swarte na hem weer opnam en die er toe strekte om al de omringende gemeenten: Lombardsijde, Mannekensvere, Oostduinkerke, Ramskapelle, St-Joris, Westende en Wulpen in een enkele stad met Nieuwpoort te verenigen.

Uit de baai der oorlogsvelden een nieuwe stad met al de moderne inrichtingen doen oprijzen, is ongetwijfeld een grootse opvatting, die de ontwerpers tot eer strekt. Doch als men de zaak van uit het standpunt ener practische verwezenlijking beschouwt, moet men toegeven dat de uitvoering van dit ontwerp niet tot het verhoopte resultaat had kunnen leiden.

De nieuwe stad zou een bevolking gehad hebben van 11.780 zielen, verspreid over een grondgebied van 8.087 hectaren; welnu, wat in de volkrijke agglomeraties het organiseren van diensten zoals het aanleggen van waterleiding en riolen, het elektrificeren, het centraliseren van het onderwijs in moderne scholen, voorzien van publieke bibliotheken, mogelijk maakt, is het samenzijn der bevolking op een beperkt grondgebied. De totstandbrenging van Nieuwpoort zou dus geen practische verbetering voor de verenigde gemeenten geweest zijn en zou de bestaansvoorwaarden der inwoners, namelijk door hun verwijdering van het centrum der gemeente, bijzonder bemoeilijkt hebben. Benevens deze opwerping moet men nog rekening houden met het verzet, waarop het ontwerp, vanwege de bevolking zou gestuit hebben. Sterk verknocht aan hun plaatselijke instellingen, zouden de inwoners van bewuste gemeenten maar moeilijk toegestemd hebben in hun opheffing ten behoeve van Nieuwpoort en daaruit zou dan gemis aan verband, om niet te zeggen vijandschap, tussen de aldus verenigde bestanddelen ontstaan zijn, wat het goed bestuur der nieuwe gemeente niet weinig zou geschaad hebben.

Er valt overigens op te merken dat sommige, door de ontwerper beoogde doeleinden, zoals de electrificatie en de organisatie der gasthuisdiensten, door de wet van 1 Maart 1922 kunnen verwezenlijkt worden.

De Regering was dus genoodzaakt bewust ontwerp van de hand te wijzen en, in overleg met de provinciale en plaatselijke overheidspersonen, de practische oplossing van het uitbreidingsvraagstuk van Nieuwpoort te zoeken. Na verschillende plannen te hebben bestudeerd, sprak de provinciale raad, in overeenstemming met de Deputatie, zich in vergadering van 8 October 1947 zonder de minste op-

tement urbain. Faute d'emplacement, en effet, la station ainsi que le nouveau quartier qui l'environne durent être construits sur le sol d'Oostduinkerke. D'autre part, lorsqu'en 1865, des habitants de Nieuport décidèrent la création d'une cité balnéaire, ce fut encore sur la plage ressortissant à la commune d'Oostduinkerke qu'ils durent édifier Nieuport-Bains.

La situation dont souffre Nieuport n'avait pas échappé à la sollicitude des pouvoirs publics et à différentes reprises des projets d'annexion ont été établis sans aboutir toutefois à un résultat pratique. Il appartenait à feu M. le Sénateur Coppieters de faire entrer cette affaire dans une phase définitive. Nommé après la guerre Haut-Commissaire Royal pour le littoral et placé devant le problème de la reconstruction de la ville, il conçut l'idée que devait reprendre après lui M. le Sénateur Albéric De Swarte, de provoquer la réunion en une seule cité, de Nieuport et de toutes les communes environnantes: Lombardsijde, Mannekensvere, Oostduinkerke, Ramskapelle, St-Joris, Westende et Wulpen.

Sans doute, faire surgir du chaos des champs de bataille une nouvelle cité dotée de toutes les institutions modernes était une conception grandiose qui fait honneur à la largeur de vues de ses auteurs. Mais, lorsqu'on se place dans le domaine des réalisations pratiques, il faut bien admettre que l'exécution de ce projet n'aurait pu donner le résultat que ses auteurs en escomptaient.

La ville nouvelle eût comporté une population de 11.780 habitants disséminés sur un territoire de 8.087 hectares; or, ce qui rend possible dans les agglomérations populeuses l'organisation de services comme l'établissement d'une distribution d'eau, la construction d'un réseau d'égouts, l'électrification, la centralisation de l'enseignement dans des écoles modernes dotées de bibliothèques accessibles au public, c'est la concentration de la population sur un territoire réduit. La création de Nieuport n'aurait donc apporté aucune amélioration pratique au sort des communes réunies et aurait compliqué singulièrement les conditions d'existence des habitants, notamment par leur éloignement du centre de la commune. A cette objection, il y a lieu d'ajouter l'opposition qu'eût manifestée la population à la réalisation de ce projet. Fortement attachés à leurs institutions locales, les habitants des communes en cause auraient difficilement admis leur suppression au bénéfice de Nieuport et il en serait résulté un manque de cohésion, pour ne pas dire une hostilité, entre tous les éléments ainsi réunis, qui aurait apporté de sérieuses entraves à la bonne administration de la nouvelle commune.

Il est à noter d'ailleurs que certains buts envisagés par l'auteur de la proposition, telles l'électrification et l'organisation des services hospitaliers, peuvent être réalisés par la loi du 1er mars 1922.

Le Gouvernement fut donc amené à écarter le projet dont il s'agit et à rechercher, de concert avec les autorités provinciales et locales, la solution pratique à apporter au problème du développement de Nieuport. Plusieurs plans furent étudiés et enfin le conseil provincial, d'accord avec la députation permanente, se prononça en séance du 8 octobre 1947, sans la moindre objection ou discussion et una-

merking of discussie, eensgezind uit voor de inlijving bij Nieuwpoort, van een gedeelte der gemeenten Lombardsijde, Westende, Ramskapelle en Oostduinkerke.

Al de belanghebbende gemeenten protesteren tegen de verbroekeling van hun grondgebied. Heel het verzet tegen de voorgestelde hervorming wordt hoofdzakelijk ingegeven door overwegingen van financiële aard en steunt bijzonder op de inkomstenvermindering der verbroekelde gemeenten.

Er valt nochtans op te merken dat deze tegenwerping van haar kracht verliest doordien Nieuwpoort verplicht is de gemeenten, die door de uitbreiding van haar grondgebied getroffen worden, te vergoeden.

Het hoeft overigens niet herhaald dat het algemeen belang door het particulier belang, hoe gerechtigd dit ook mag zijn, moet gediend worden. Welnu het algemeen belang vergt stellig een haven, die benevens haar plaatselijke invloed, nog bijdraagt tot de welvaart van geheel de natie, ruimschoots over haar verdere ontwikkeling kan beschikken.

De mogelijkheid om het strand van Nieuwpoort-Baden gedeeltelijk aan Oostduinkerke te laten, zou onder het oog kunnen genomen worden als men van het strand enkel het grondgebied afneemt dat strikt nodig is voor de haveninrichting van Nieuwpoort, doch de badplaats Nieuwpoort-Baden zou dan van twee besturen afhangen, wat doet vrezen dat deze onoordeelkundige toestand de welvaart dezer badplaats in gevaar zou brengen.

Om reden dezer verschillende consideraties heeft de Regering zich akkoord verklaard met het ontwerp der provinciale overheden, hetwelk aan Nieuwpoort een oppervlakte van 810 ha. 91 a. 16 ca. en een totale bevolking van 5.654 inwoners, volgens de volkstelling van 1930, verschaft.

Naar het advies van het departement van Justitie is er omtrent de kantonale begrenzingen en de diensten van de gerechtelijke politie geen bezwaar tegen de aanneming van laatstgenoemd ontwerp. Wat de eredienst betreft, daarentrent maakt de Bisschop van Brugge in verband met de aanhechting van bepaalde gebiedsgedeelten van Lombardsijde en Westende zekere opmerkingen en wijst er op dat de inlijving van een deel der bevolking dezer twee parochies bij Nieuwpoort van aard is de eenheid en vandaar het godsdienstig leven van bewuste parochies te schaden. De diocesane overheid behoudt zich verder het recht voor, bij een verandering van gemeentegrenzen, een wijziging van parochiegrenzen in overweging te nemen.

Blijkens het advies uitgebracht door het departement van Volksgezondheid en van het Gezin, aangaande de eventuele weerslag van de ontworpen gebiedsuitbreiding der stad Nieuwpoort op de Commissies van Openbare Onderstand van de verschillende belanghebbende gemeenten, zullen er geen ongunstige gevolgen uit de afstand van grondgebied voortvloeien.

Ik heb dus, Mevrouwen, Mijne Heren, naar de bevelen van de Prins Regent, de eer bijgaand wetsontwerp, houdende inlijving van een gedeelte der gemeenten Lom-

niment pour l'annexion à Nieuport d'une partie des communes de Lombardsijde, Westende, Ramskapelle et Oostduinkerke.

Toutes les communes intéressées protestent contre le démembrement de leur territoire. L'opposition contre la réforme proposée s'inspire essentiellement de considérations d'ordre financier et s'appuie en particulier sur la diminution de revenus des communes démembrées.

Il y a lieu cependant de remarquer que ces objections perdent de leur valeur par le fait que Nieuport se verra obligée de dédommager les communes affectées par l'extension de son propre territoire.

Il est d'ailleurs inutile de répéter que l'intérêt particulier — tout justifié qu'il soit — doit céder le pas à l'intérêt général. Or, l'intérêt général nécessite sans aucun doute un port qui, en plus de l'influence locale, contribuera à la prospérité de toute la nation et pourra prendre en outre une ample extension.

On pourrait envisager la possibilité de laisser une partie de la plage de Nieuport-Bains à la disposition d'Oostduinkerke en n'enlevant de la plage que la partie strictement nécessaire à l'installation du port de Nieuport; cependant, la situation balnéaire de Nieuport-Bains ressortirait dès lors à deux administrations, ce qui ferait craindre que cette situation peu judicieuse mettrait en danger le bien-être de la station balnéaire susvisée.

En raison de ces différentes considérations, le Gouvernement a adhéré au projet des autorités provinciales qui octroie à Nieuport une superficie de 810 ha. 91 a. 16 ca. et une population totale de 5.654 habitants d'après le recensement de 1930.

De l'avis du département de la Justice rien ne s'oppose à l'adoption du projet susmentionné en ce qui concerne les limites cantonales et les services de la police judiciaire. Pour le service des cultes, l'Evêque de Bruges émet certaines objections relatives à l'annexion de certaines parties de territoire de Lombardsijde et de Westende et signale que l'incorporation d'une partie de la population de ces deux paroisses à Nieuport est de nature à porter préjudice à l'unité de ces deux paroisses et, partant, à la vie religieuse. L'autorité diocésaine se réserve du reste le droit d'envisager une modification des limites paroissiales en cas de changement des limites communales.

De l'avis émis par le département de la Santé Publique et de la Famille, la répercussion éventuelle de l'extension territoriale projetée de la ville de Nieuport sur les commissions d'assistance publique des différentes communes intéressées n'aura pas des conséquences défavorables.

J'ai donc l'honneur, Mesdames, Messieurs, d'après les ordres du Prince Régent, de soumettre aux délibérations de la Législature, le projet de loi ci-annexé, portant an-

bardsijde, Westende, Ramskapelle en Oostduinkerke aan de beslissing van het Parlement te onderwerpen.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

nexion à Nieuport d'une partie des territoires des communes de Lombardsijde, Westende, Ramskapelle et Oostduinkerke.

Le Ministre de l'Intérieur,

P. VERMEYLEN.

Nota. — Het advies door de Raad van State gegeven in zitting van 13 November 1948 werd op taalgebied nageleefd.

Note. — L'avis donné par le Conseil d'Etat en séance du 13 novembre 1948 a été observé au point de vue linguistique.

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD van STATE, Afdeling Wetgeving, tweede Kamer, door brief d.d. 14 October 1948 van de Heer Minister van Binnenlandse Zaken geraadpleegd over een wetsontwerp houdende inlijving bij de stad Nieuwpoort van een gedeelte der gemeenten Oostduinkerke, Lombardsijde, Westende en Ramskapelle, heeft ter zitting d.d. 13 November 1948 volgend advies gegeven :

Het voorontwerp van wet geeft geen aanleiding tot opmerkingen. Evenwel zou, in de Nederlandse tekst, de uitdrukking « *versnipperde gemeenten* » dienen vervangen te worden door « *verbrokkelde gemeenten* ».

* * *

Waren aanwezig :

De HH. F. Lepage, Raadsheer van State, Voorzitter;
Decleire en Coyette, Raadsheren van State;
van Dievoet en Stenuit, Bijzitters van de Afdeling
Wetgeving;
Cypres, Adjunct-Griffier, Griffier.

De Griffier,

De Voorzitter.

(g.) J. CYPRES.

(g.) F. LEPAGE.

Voor eensluidend gewaarmerkt afschrift afgeleverd aan de Heer Minister van Binnenlandse Zaken.

Brussel, de 17 November 1948.

De Griffier van de Raad van State,

K. MEES.

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT (1).

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par lettre du Ministre de l'Intérieur en date du 14 octobre 1948 d'une demande d'avis sur un projet de loi incorporant au territoire de la ville de Nieuport, certaines parties des communes d'Oostduinkerke, Lombardsijde, Westende et Ramskapelle, a donné en sa séance du 13 novembre 1948 l'avis suivant :

L'avant-projet de loi n'appelle pas d'observations. Cependant, il y aurait lieu de remplacer, dans le texte néerlandais « *versnipperde gemeenten* » par « *verbrokkelde gemeenten* ».

* * *

Etaient présents :

MM. F. Lepage, conseiller d'Etat, président;
Decleire et Coyette, conseillers d'Etat;
van Dievoet et Stenuit, assesseurs de la section de
législation;
Cypres, greffier-adjoint, greffier.

Le Greffier,

Le Président,

(s.) J. CYPRES.

(s.) F. LEPAGE.

Pour expédition conforme délivrée à M. le Ministre de l'Intérieur.

Bruxelles, le 17 novembre 1948.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

K. MEES.

(1) Le texte français de l'avis a été rédigé conformément à l'article 44 de la loi du 23 décembre 1946.

Franse tekst van het advies, opgesteld in overeenstemming met artikel 44 van de wet van 23 December 1946.

WETSONTWERP

KAREL,

Prins van België, Regent van het Koninkrijk.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken,

Wij HEBBEN BESLOTEN EN Wij BESLUITEN:

Het ontwerp van wet waarvan de inhoud volgt, zal in Onze Naam, door de Minister van Binnenlandse Zaken bij de Wetgevende Kamers ingediend worden.

ENIG ARTIKEL.

Worden bij het grondgebied der stad Nieuwpoort ingelijfd de gedeelten der gemeenten Oostduinkerke, Lombardsijde, Westende en Ramskapelle, die op bijgaand plan onderscheidenlijk lichtpurper, lichtgeel, lichtgroen en lichtbruin getint en door een rode grenslijn duidelijk aangekend zijn.

De stad Nieuwpoort zal, uit hoofde dezer inlijvingen, aan de bedoelde gemeenten vergoedingen betalen die, bij gebrek aan overeenstemming tussen de partijen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 151 der gemeentewet zullen vastgesteld worden.

Gegeven te Brussel, de 1e Februari 1949.

VANWEGE DE REGENT:

De Minister van Binnenlandse Zaken,

P. VERMEYLEN.

PROJET DE LOI

CHARLES,

Prince de Belgique, Régent du Royaume.

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition du Ministre de l'Intérieur,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le projet de loi, dont la teneur suit, sera présenté, en Notre Nom, aux Chambres législatives par le Ministre de l'Intérieur.

ARTICLE UNIQUE.

Sont incorporées au territoire de la ville de Nieuport, les parties des communes d'Oostduinkerke, Lombardsijde, Westende et Ramskapelle, respectivement coloriées en pourpre clair, jaune pâle, vert pâle et brun clair et délimitées par un liseré rouge au plan ci-annexé.

Du chef de ces annexions, la ville de Nieuport payera aux communes des indemnités qui, à défaut d'entente entre les parties, seront fixées conformément aux dispositions de l'article 151 de la loi communale.

Donné à Bruxelles, le 1er février 1949.

CHARLES.

PAR LE RÉGENT:

Le Ministre de l'Intérieur,